

Sygn. akt VIII U 1367/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 marca 2021 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia Grażyna Łazowska
Protokolant	Anna Krzyszkowska

po rozpoznaniu w dniu 31 marca 2021r. w Gliwicach

sprawy K. I.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o ustalenie kapitału początkowego

na skutek odwołania K. I.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 9 września 2020 r. **nr** (...) -2001

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonej prawo do ponownego ustalenia kapitału początkowego, z uwzględnieniem okresu nieskładkowego od 9 lipca 1987 roku do 3 lutego 1988 roku.

(-) Sędzia Grażyna Łazowska

Sygn. akt VIII U 1367/20

UZASADNIENIE

Decyzją z 9 września 2020r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. ponownie ustalił kapitał początkowy K. I. na dzień 1 stycznia 1999r. Organ rentowy wskazał, że nie wydłużył okresu urlopu wychowawczego na chore dziecko G. I. ur. (...), ponieważ nie został wystarczająco udowodniony.

W odwołaniu od decyzji ubezpieczona domagała się jej zmiany przez stwierdzenie, że przysługuje jej wydłużenie okresu wychowawczego o dodatkowe dwa lata, to jest od 10 lipca 1984r. do 30 czerwca 1989r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko. Organ rentowy wskazał, że ubezpieczona nie wykazała istnienia uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego na syna w okresie od 9 lipca 1987r. do 3 lutego 1988r. w świetle rozporządzenia Ministra Pracy, Płacy i Spraw Socjalnych z dnia 23 stycznia 1984r. w sprawie zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych, które przewidywało, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych na podstawie orzeczenia Komisji Lekarskiej do Spraw Inwalidztwa i Zatrudnienia podejmuje decyzję w sprawie zasiłku pielęgnacyjnego.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Skarżoną decyzją z 9 września 2020r. organ rentowy ponownie ustalił kapitał początkowy ubezpieczonej K. I. na dzień 1 stycznia 1999r. Organ rentowy uwzględnił do obliczenia tego kapitału okres opieki nad dzieckiem G. I. w wymiarze 3 lat, to jest od 10 lipca 1984r. do 8 lipca 1987r.

W związku z odwołaniem od tej decyzji organ rentowy ponownie rozpoznał sprawę i decyzją z 17 listopada 2020r. ponownie przeliczył kapitał początkowy uwzględniając okres opieki nad dzieckiem od 4 lutego 1988r. do 30 czerwca 1989r. na podstawie przedłożonego orzeczenia Komisji Lekarskiej do Spraw Inwalidztwa i Zatrudnienia z 4 lutego 1988r. Organ rentowy w dalszym ciągu nie uwzględnił do wyliczenia tego kapitału okresu od 9 lipca 1987r. do 3 lutego 1988r.

Ubezpieczona zawarła związek małżeński w (...) W dniu (...) urodziła syna G. I.. Gdy syn miał 5 miesięcy zrobiono mu biopsję, która stwierdziła czwarty stopień zaniku kosmków jelitowych. Rozpoznano u niego celiakię. Od tej pory syn ubezpieczonej musiał być na diecie bezglutenowej. Od początku opiekowała się nim ubezpieczona, a jej mąż M. I. (1) pracował zawodowo i po pracy jej pomagał.

Od czasu ww. biopsji syn zaczął przybierać na wadze i przestał mieć biegunki. Stosowanie diety bezglutenowej było w tych czasach utrudnione. Wszystkie posiłki dla dziecka przygotowywała ubezpieczona. Syn musiał być cały czas pilnowany, żeby nie sięgnął

po niewłaściwe jedzenie. Nie mógł chodzić do żłobka ani przedszkola, gdyż dzieci z celiakią nie były przyjmowane do takich instytucji, bo nie było tam żadnych produktów bezglutenowych. W listopadzie 1988r. syn ubezpieczonej miał kolejną biopsję, która wykazała poprawę. Otrzymał tzw. prowokację, która miała trwać 18 miesięcy i polegała na podawaniu dziecku normalnego jedzenia i obserwowaniu reakcji dziecka. Okazało się, że z czasem było wszystko w porządku i syn ubezpieczonej mógł już jeść produkty z glutenem.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zawartej w aktach organu rentowego, zeznań świadków E. G., M. I. (1) oraz zeznań ubezpieczonej (protokół elektroniczny z rozprawy z 31 marca 2021r. czas 00:05:53 – 00:47:13).

Sąd dał wiarę zeznaniom słuchanych w sprawie świadków i ubezpieczonej, gdyż zeznania ich były rzeczowe, logiczne, zgodne ze sobą i korespondujące z treścią zgromadzonej w sprawie dokumentacji.

Sąd zważył, co następuje.

Odwołanie ubezpieczonej K. I. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 174 ust.1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. z 2020r., poz.53) kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art.6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art.7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art.7 pkt 1-3 i 6-12 w wymiarze nie większym niż określony w art.5 ust.2.

Przy ustalaniu kapitału początkowego do okresów, o których mowa w art.7 pkt 5 stosuje się art.53 ust.1 pkt 2.

Zgodnie z art.7 pkt 5 ustawy emerytalnej, przypadające przed dniem nabycia prawa do emerytury lub renty okresy urlopu wychowawczego, urlopu bezpłatnego udzielonego na podstawie przepisów w sprawie bezpłatnych urlopów dla

matek pracujących opiekujących się małymi dziećmi, innych udzielonych w tym celu urlopów bezpłatnych oraz okresy niewykonywania pracy – z powodu opieki nad dzieckiem:

- a) w wieku do lat 4 – w granicach do 3 lat na każde dziecko oraz łącznie – bez względu na liczbę dzieci – do 6 lat,
- b) na które ze względu na jego stan fizyczny, psychiczny lub psychofizyczny przysługuje zasiłek pielęgnacyjny – dodatkowo w granicach do 3 lat na każde dziecko.

Sąd Najwyższy w wyroku z 10 maja 2018r. sygn. I UK 114/17 wskazał, że wykładnia językowa art. 7 pkt 5 lit. b ustawy emerytalnej nie pozostawia żadnych wątpliwości, iż okresem nieskładkowym jest okres urlopu wychowawczego, urlopu bezpłatnego udzielonego na podstawie przepisów w sprawie bezpłatnych urlopów dla matek pracujących opiekujących się małymi dziećmi, innych udzielanych w tym celu urlopów bezpłatnych oraz okresy niewykonywania pracy z powodu opieki nad dzieckiem, na które ze względu na jego stan fizyczny, psychiczny lub psychofizyczny przysługuje zasiłek pielęgnacyjny, nie zaś rzeczywiste ustalenie uprawnień do takiego świadczenia, wyrażające się jego pobieraniem w tym czasie. Świadczy o tym w sposób wyraźny używane przez przepis sformułowanie o "przysługiwaniu zasiłku pielęgnacyjnego" na dziecko, co jest równoznaczne ze spełnieniem do niego warunków, a nie o "pobieraniu zasiłku", co odpowiadałoby rzeczywistemu jego przyznaniu przez organ rentowy.

Z przeprowadzonego postępowania dowodowego, w szczególności z zeznań ubezpieczonej i jej męża M. I. (2), a także świadka E. G. wynika jednoznacznie, że w okresie objętym sporem od 9 lipca 1987r. do 3 lutego 1988r. ubezpieczona spełniała przesłanki do przyznania jej zasiłku pielęgnacyjnego z uwagi na konieczność zapewnienia stałej opieki nad synem G. I.. Zgodnie z §15 ust.1 i ust.2 pkt 1 obowiązującego w okresie spornym rozporządzenia Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 23 stycznia 1984r. w sprawie zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych (Dz.U. z 31 stycznia 1984r.) zasiłek pielęgnacyjny przysługiwał pracownikom na członków rodziny, na których wypłacany jest zasiłek rodzinny, jeżeli spełniają warunki określone w ust.2 i 3. Zasiłek pielęgnacyjny przysługiwał na członka rodziny w wieku do lat 16, jeżeli ze względu na stan zdrowia wymagał on ze strony innej osoby stałej opieki polegającej na pielęgnacji lub na systematycznym współdziałaniu w postępowaniu leczniczym i rehabilitacyjnym. Podobny zapis zawierało kolejne rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 10 kwietnia 1989r. w sprawie zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych (Dz.U. Nr 23, poz.125), w którym podano, że zasiłek pielęgnacyjny przysługuje na dzieci w wieku do lat 16, w razie stwierdzenia przez publiczny zakład opieki zdrowotnej, że e ze względu na stan zdrowia wymagają one ze strony innej osoby stałej opieki polegającej na pielęgnacji lub na systematycznym współdziałaniu w postępowaniu leczniczym i rehabilitacyjnym.

Z materiału dowodowego wynika, że syn ubezpieczonej w spornym okresie chorował na celiakię, ze względu na którą nie mógł przebywać w przedszkolu, które nie było w stanie zapewnić dziecku odpowiedniej diety bezglutenowej. Wymagał w tym czasie stałej opieki matki. Podkreślić należy, że celiakia została wymieniona w załączniku nr 2 do ww. rozporządzenia z 23 stycznia 1984r., jak również w załączniku do kolejnego rozporządzenia z 10 kwietnia 1989r. jako choroba uzasadniająca wypłatę zasiłku pielęgnacyjnego (pkt 15 załącznika).

Mając powyższe na uwadze Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonej prawo do ponownego ustalenia kapitału początkowego z uwzględnieniem okresu nieskładkowego od 9 lipca 1987r. do 3 lutego 1988r.

(-) sędzia Grażyna Łazowska